

forvoldt megen Strid, er Spørgsmaalet om Forbrugsforeninger. Her søger Lovforslaget i meget høj Grad at lægge Hindringer i Vejen for Forbrugsforeningernes fri Udvikling. Det Udvalg, der har beskaffet sig med denne Sag, har i den Betænkning, der foreligger for Folketinget, og som jo enhver kan gøre sig bekendt med ved at slaa op i Tillæg B. for 1894—95, søgt at komme den højtærede Minister i Møde paa dette Punkt ved at gøre et Skel mellem virkelige Forbrugsforeninger og de Forbrugsforeninger, der vel gaa under Forbrugsforenings Navn, men drive Handel med alle og enhver. Jeg tror ikke, at man vil kunne gennemføre de Bestemmelser over for Forbrugsforeninger, som dette Lovforslag søger at gennemføre; det vilde være skadeligt, og det vil sikkert møde bestemt og afgjort Modstand fra dette Tingsside. Derimod har jeg for mit Vedkommende ikke noget imod, at man faar Klarhed over, hvad der er „Forbrugsforening“, og den Forening, der opfylder de Betingelser, man sætter for at kunne gaa ind under Betegnelsen „Forbrugsforening“, maa være Genstand for fri Næring, medens derimod enhver anden Forening, der giver sig Navn af Forbrugsforening, men kun bruger det som Skalkeskjul for at kunne drive Handel med enhver som helst, bør gaa ind under Lovens almindelige Bestemmelser. Det er ogsaa paa flere andre Omraader, at Lovforslaget søger at gøre Indgreb i den bestaaende Næringsfrihed. Jeg skal saaledes nævne Bestemmelserne, der lægge Skipperne Hindringer i Vejen for at afsætte deres Varer i Genhold til de Rettigheder, der nu ere hjemlede dem. Jeg tror, at Søfarten her i Landet i Djebløkket er saa trykket, at der ikke er Anledning til at lægge yderligere Hindringer i Vejen for de Smaa-Skipperne, der findes rundt om paa våre Kyster, og som hidtil have haft Tilladelse til at føre deres Varer dels til forskellige Pladser i Landet, dels til Kjøbstæderne og med Ret til uhindret at kunne sælge fra Skib i et vist Antal Uger. Denne Ret ønsker jeg maa blive bevaret. Jeg tror heller ikke, det gaar an at gøre Indskrænkning i Retten til fri Handel med Agerdyrkningsredskaber, med Sæbefrø, med Kunstgødning, med Jorderstoffer eller med den Slags Ting, som staar i saa umiddelbar Forbindelse med Landbruget. Ogsaa paa dette Omraade søger Lovforslaget at gøre Indskrænkninger. Naar Lovforslaget f. Eks. ogsaa vil have, at Befordring pr. Bogn i Fremtiden skal være bunden Næring, saa tror jeg, det vil være meget uheldigt for Landets Vedkommende. Ude paa Landet er der mangen Smaamand, som holder et Par

Heste og af og til gør en Kærjel for en eller anden; men nu vil man have, at det skal være saaledes, at han, saa snart han gør det for Betaling, straks skal være tvungen til at løse Næringsbevis, idet Forretningen gaar ind under Begrebet bunden Næring. Det tror jeg ikke vil modtages med Velvilje i denne Sag. Jeg tror, at det, at man netop paa disse tilshneladende smaa Omraader, som jo dog ikke have saa ringe Betydning for mange Mennesker, søger at gøre Indskrænkning i den bestaaende Ret, er af den Slags Ting, som gør Skade for Lovforslagets Fremme. Endvidere vil jeg gøre den Bemærkning, at jeg heller ikke kan anse det for rigtigt, at Lovforslaget i en af sine Paragraffer vil forhindre en Mand, der har været idømt Straf af Fængsel paa Vand og Brød, fri Afgang til efter udstaaet Straf at drive Haandværk, Handel eller paa anden stikkelig Maade ernære sig; thi det vil sige, at der, selv efter at han har udstaaet sin Straf, alligevel skalde klæbe noget ved denne Mandts Liv, der hindrede ham i at ernære sig som, før han blev straffet. Jeg mener, at han, naar han har udstaaet sin Straf, for saa vidt maa være fri, og det vilde ikke være rigtigt, om Lovgivningsmagten hindrede ham i at ernære sig paa en stikkelig Maade, det vilde snarere give Anledning til, at han holdes paa Forbryderbanen. Jeg tror, at Forbrydere her i Landet ere ilde nok stedte i Forvejen, idet det ikke kan undgaaes, at den Ræt, der stöder paa dem, paa mange Maader lægger Hindringer i Vejen for at ernære sig paa en høderlig Maade; men at man ligesom ad Lovgivningsvejen skalde forbyde dem at ernære sig ved Haandværk, Handel og Industri, synes jeg ikke der er nogen Anledning til. Jeg er enig med den sidste ærede Taler i, at det, som har aller mest Betydning for Kjøbstæderne i den Konkurrence, som de nu ere undergivne, er, at man giver dem Ret til at bestatte alle de Erhverv, der drives i Byerne, hvad enten de drives af indenbys boende eller udenbys boende Personer. I Hjør gav dette Spørgsmaal jo Anledning til en længere Forhandling, idet enkelte Medlemmer af det da bestaaende Udvalg for Næringsloven i Forening med andre Medlemmer, der vare valgte nærmest som Kjøbstadrepræsentanter, indbragte et særligt Lovforslag om dette Punkt. Dette blev henvist til det Udvalg, der behandlede Lovforslaget om Næringsdrift, og jeg henviser til den Beretning, der blev afgiven af mig som Formand, og hvori 2 ærede Medlemmer i Forening med mig stillede et Forslag, som jeg for mit Vedkommende tror kunde danne et passende Grundlag for Behandlingen af denne Sag.